

**ADMINISTRAȚIA DE STAT A AVIAȚIEI CIVILE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**Reglementări
Aeronautice
Civile**

RAC – ANSPC

**Certificarea furnizorului de servicii
de navigație aeriană**

CUPRINS:

CUPRINS	C-1
LISTA DE CONTROL A PAGINILOR	LC-1
REGULI DE AMENDARE	RA-1
INDEXUL AMENDAMENTELOR	IA-1
PREAMBUL	P-1
CAPITOLUL 1 DEFINIȚII ȘI ABREVIERI	1
RAC-ANSPC 0001 Definiții	1
RAC-ANSPC 0002 Abrevieri	3
CAPITOLUL 2. PREVEDERI GENERALE	4
RAC-ANSPC 0005 Prevederi generale.....	4
CAPITOLUL 3 CERINȚE GENERALE DE CERTIFICARE PENTRU FURNIZAREA SNA	4
RAC-ANSPC 0010 Capacitatea și competența tehnică și operațională.....	4
RAC-ANSPC 0015 Cerințe față de structura organizatorică	4
RAC-ANSPC 0020 Cerințe față de managementul organizației	4
RAC-ANSPC 0025 Cerințe față de Sistemul de management al siguranței zborurilor.....	5
RAC-ANSPC 0030 Cerințe față de sistemul de calitate.....	5
RAC-ANSPC 0035 Cerințe față de manuale.....	5
RAC-ANSPC 0040 Cerințe față de asigurarea securității aeronautice	6
RAC-ANSPC 0045 Cerințe față de managementul resurselor umane.....	6
RAC-ANSPC 0050 Cerințe privind capacitatea financiară.....	6
RAC-ANSPC 0055 Obligații și volumul asigurării	6
RAC-ANSPC 0060 Calitatea serviciilor.....	6
RAC-ANSPC 0065 Cerințe față de prezentarea rapoartelor.....	7
CAPITOLUL 4 CERINȚE PENTRU FURNIZAREA SERVICIILOR DE TRAFIC AERIAN	7
RAC-ANSPC 0070 Deținerea proprietății	7
RAC-ANSPC 0075 Sistemul de asigurare a siguranței zborurilor.....	7
RAC-ANSPC 0080 Cerințe privind evaluarea riscului și întreprinderii acțiunilor pentru diminuarea influenței acestuia în cazul introducerii modificărilor în sistemul serviciilor de trafic aerian.....	9
RAC-ANSPC 0085 Cerințe de siguranță, aplicabile personalului tehnic și ingineresc activitatea căruia se răsfrânge nemijlocit asupra chestiunilor ce țin de siguranța zborurilor.....	10
RAC-ANSPC 0090 Metode de lucru și procedurile operaționale.....	11
CAPITOLUL 5 CERINȚE PENTRU FURNIZAREA SERVICIILOR METEOROLOGICE	11
RAC-ANSPC 0095 Capacitatea și competența tehnică și operațională.....	11
RAC-ANSPC 0100 Metode de lucru și procedurile operaționale.....	12
CAPITOLUL 6 CERINȚE PENTRU FURNIZAREA SERVICIULUI DE INFORMARE AERONAUTICĂ	12
RAC-ANSPC 0105 Capacitatea și competența tehnică și operațională.....	12
RAC-ANSPC 0110 Metode de lucru și procedurile operaționale.....	12
CAPITOLUL 7 CERINȚE PENTRU FURNIZAREA SERVICIILOR DE COMUNICAȚIE, NAVIGAȚIE ȘI SUPRAVEGHERE	12
RAC-ANSPC 0115 Capacitatea și competența tehnică și operațională.....	12
RAC-ANSPC 0120 Siguranța serviciului.....	12
RAC-ANSPC 0125 Metode de lucru și procedurile operaționale.....	12
CAPITOLUL 8 PROCEDURA DE CERTIFICARE	13
RAC-ANSPC 0130 Cerere.....	13
RAC-ANSPC 0135 Termenele de prezentare a documentației.....	13
RAC-ANSPC 0140 Eliberarea Certificatului	13
RAC-ANSPC 0145 Derogări	13
RAC-ANSPC 0150 Termenul de valabilitate al Certificatului	14
RAC-ANSPC 0155 Demonstrarea conformării cerințelor stabilite	14
RAC-ANSPC 0160 Facilitarea supravegheii conformării la inspectarea Furnizorului de SNA.....	14

RAC-ANSPC 0165 Monitorizarea respectării cerințelor Certificatului	15
Anexa 1 CERERE PENTRU ACORDAREA CERTIFICATULUI DE FURNIZARE A SERVICIILOR DE NAVIGAȚIE AERIANĂ.....	16
Anexa 2 Specimen al Certificatului.....	19
Anexa 3 Specimen Anexă la Certificat.....	20
Anexa 4 Categoriile de servicii de navigație aeriană supuse certificării.....	21

LISTA DE CONTROL A PAGINILOR

Data primei ediții: 24.12.1999

Data ediției a doua: 07.07.2008

Următoarele pagini ale **RAC - ANSPC** sunt în vigoare:

Numărul paginii	Ediția/data
C-1	07.07.2008
C-2	07.07.2008
LC-1	07.07.2008
RA-1	07.07.2008
IA-1	07.07.2008
P-1	07.07.2008
1	07.07.2008
2	07.07.2008
3	07.07.2008
4	07.07.2008
5	07.07.2008
6	07.07.2008
7	07.07.2008
8	07.07.2008
9	07.07.2008
10	07.07.2008
11	07.07.2008
12	07.07.2008
13	07.07.2008
14	07.07.2008
15	07.07.2008
16	07.07.2008
17	07.07.2008
18	07.07.2008
19	07.07.2008
20	07.07.2008
21	07.07.2008
22	07.07.2008

REGULI DE AMENDARE

- (1) Modificarea prevederilor prezentei reglementări **RAC-ANSPC** se poate face numai prin amendament.
- (2) Amendamentul se aprobă prin Ordinul Directorului general al Administrației de Stat a Aviației Civile, publicat în „Monitorul Oficial” al Republicii Moldova.
- (3) După aprobarea amendamentului, fiecare deținător al reglementării în cauză va introduce noile pagini emise și va distruge paginile înlocuite.
- (4) Textul amendamentului este marcat cu o linie verticală în partea dreaptă a paginii.

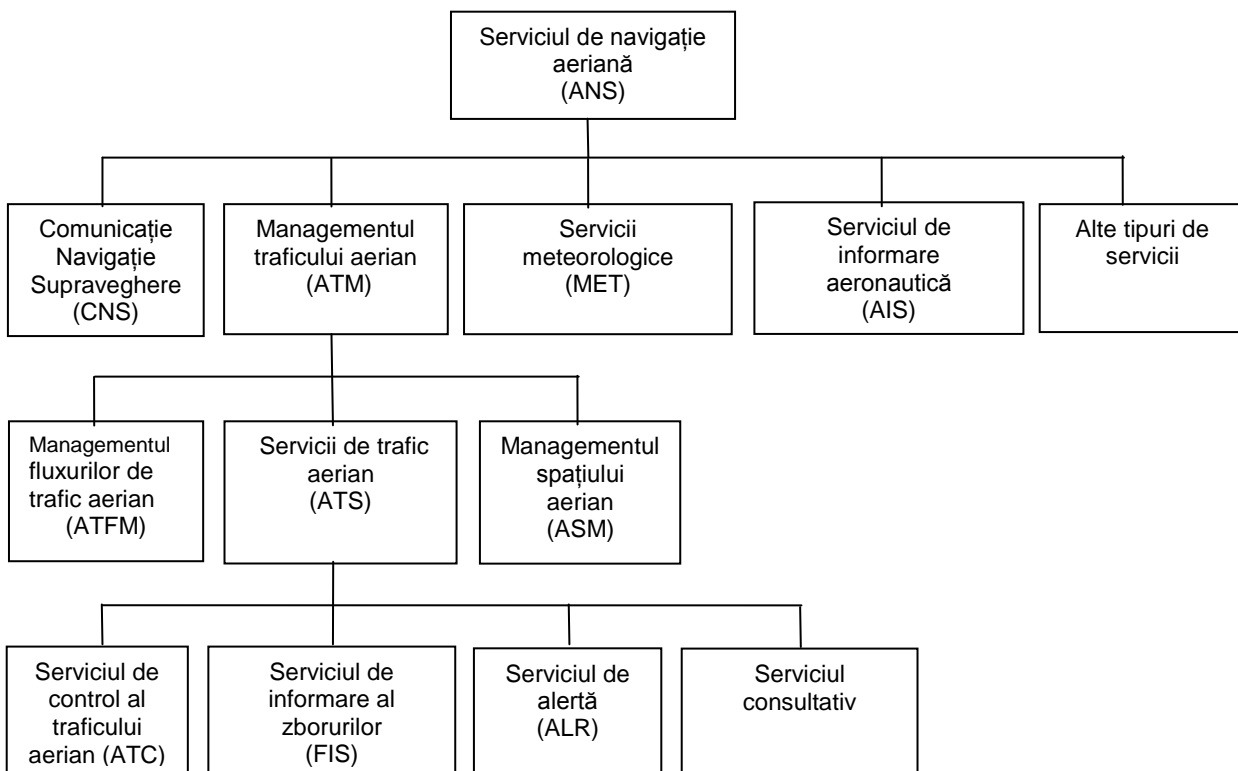
PREAMBUL

- (1) Activitatea aviației civile pe teritoriul și în spațiul aeronautic al Republicii Moldova este reglementată prin Legea aviației civile nr. 1237-XIII din 09.07.1997, prin actele normative în domeniu, elaborate în conformitate cu Legea aviației civile și Convenția privind aviația civilă internațională, semnată la Chicago la 7 decembrie 1944 și alte convenții și acorduri la care Republica Moldova este parte.
- (2) În scopul asigurării siguranței zborului, Administrația de Stat a Aviației Civile emite, în calitate sa de organ de specialitate al administrației publice centrale în domeniul aviației civile, reglementări obligatorii privind certificarea și autorizarea întreprinderilor din aviația civilă, conforme cu reglementările, standardele, practicile recomandate și procedurile aprobate de către Organizația Aviației Civile Internaționale, Conferința Europeană a Aviației Civile și de alte organisme internaționale în domeniul aviației civile la care Republica Moldova este parte și asigură controlul respectării acestora.
- (3) Reglementarea aeronautică **RAC-ANSPC** – Certificarea furnizorului de servicii de navigație aeriană, reprezintă ediția a doua a Reglementării aeronautice RAC-ATSC „Certificarea serviciilor de trafic aerian” și este elaborată în baza Legii aviației civile nr. 1237-XIII din 09.07.1997, Anexei 11 la Convenția privind aviația civilă internațională „Servicii de trafic aerian”, Programului de stat privind asigurarea siguranței zborurilor și cerințelor EUROCONTROL în domeniul siguranței zborurilor ESARR 1 „Supravegherea siguranței managementului traficului aerian”.
- (4) Reglementarea aeronautică **RAC-ANSPC** - Certificarea furnizorului de servicii de navigație aeriană este elaborată în baza prevederilor de bază COMMISSION REGULATION (EC) 2096/2005 din 20 decembrie 2005 «Common requirements for the provision of air navigation services».
- (5) Întreprinderea care prestează servicii de trafic aerian (în continuare Furnizor de servicii de navigație aeriană) trebuie să respecte reglementările aeronautice emise de către Administrația de Stat a Aviației Civile. Administrația de Stat a Aviației Civile asigură controlul și supravegherea modului în care este respectată prezenta reglementare.
- (6) Întru asigurarea executării Reglementării aeronautice **RAC-ANSPC** - Certificarea furnizorului de servicii de navigație aeriană, Administrația de Stat a Aviației Civile emite ordine, directive, instrucțiuni, norme tehnice, proceduri.

CAPITOLUL 1 DEFINIȚII ȘI ABREVIERI

RAC-ANSPC 0001 Definiții

- (1) **Serviciul de alertă** – serviciu furnizat pentru informarea organelor corespunzătoare despre aeronavele care necesită asistența serviciilor de căutare-salvare și, respectiv, acordarea ajutorului necesar de către aceste organe.

- (2) **Serviciul de navigație aeriană** Termen generic, folosit pentru a descrie, în general, serviciile furnizate în scopul asigurării siguranței, regularității și eficienței navigației aeriene, precum și funcționării corespunzătoare a sistemului. (vezi desenul 1)

Desenul 1

- (3) **Spațiul aerian ATS** - spațiu aerian de dimensiuni definite, desemnat alfabetic, în limitele căruia pot fi executate tipuri concrete de zboruri și pentru care sunt determinate dirijarea traficului aerian și regulile de zbor.
 Notă: Spațiul aerian ATS se împarte pe clase de la A la G;

- (4) **Serviciul de control al traficului aerian; managementul traficului aerian** – Serviciu furnizat cu scopul de:
  - a) a preveni coliziunile:
    - 1. între aeronave, și
    - 2. pe suprafața de manevră, între aeronave și obstacole.
  - b) a grăbi și menține un flux ordonat de trafic aerian.

- (5) **Serviciul consultativ** - serviciu furnizat în spațiul aerian consultativ cu scopul de a asigura o eșalonare optimală a aeronavelor care execută zboruri după regulile de zbor instrumental (IFR), în

conformitate cu planurile de zbor.

- (6) **Servicii de trafic aerian** – termen reprezentând în anumite situații, serviciul de informare al zborurilor, serviciul de alertă, serviciul consultativ al traficului aerian, serviciul de control al traficului aerian (serviciul de control regional, serviciul de control de apropiere sau serviciul de controlul de aerodrom).
- (7) **Trafic aerian general** - termen, reprezentând toate zborurile aeronavelor civile, precum și toate zborurile aeronavelor civile (inclusiv cele utilizate pentru operațiuni militare, vamale și de poliție), executate în conformitate cu procedurile Organizației Aviației Civile Internaționale – O.A.C.I.
- (8) **Serviciul de informare al zborurilor** - serviciu, scopul căruia constă în acordarea consultațiilor și informației pentru asigurarea siguranței și eficienței zborurilor.
- (9) **Acceptat/acceptabil** – aviz pozitiv referitor la subiectele și propunerile pe care Administrația de Stat a Aviației Civile le consideră compatibile cu scopul propus.
- (10) **Programul (sistemul) de asigurare a siguranței zborurilor** - abordare sistematică și exactă care stabilește acțiunile, implementarea cărora ar asigura atingerea de către întreprindere/organizație a unui nivel acceptabil sau satisfăcător în partea ce ține de siguranța zborurilor.
- (11) **Procedură** – metoda de executare a anumitor etape ale managementului traficului aerian în timpul desfășurării unei acțiuni (ce și de către cine trebuie executată, când, unde și în ce mod; care sunt materialele, echipamentul și documentația utilizată în acest scop; modul în care se asigură controlul asupra desfășurării acțiunii).
- (12) **Regiunea de informare a zborurilor** - semnifică un spațiu aerian de dimensiuni definite, în cadrul căruia sunt furnizate servicii de informare a zborurilor și servicii de alarmare.

- (13) **Sistemul de calitate** – integritatea structurii organizatorice, metodelor, proceselor și resurselor necesare pentru asigurarea calității activității respective.
- (14) **Serviciul de exploatare a echipamentului radiotehnic și de comunicare** - întreprindere independentă sau o subdiviziune a întreprinderii/organizației responsabile de utilizarea spațiului aerian și serviciilor de trafic aerian, care desfășoară acțiuni de ordin organizatoric și tehnic având drept scop asigurarea funcționării mijloacelor de navigație, supraveghere și comunicație.
- (15) **Echipamentul ATS aprobat pentru utilizare** - toate sistemele inginerești, echipamentul, aparatajul sau dispozitivele, mecanismele și aparatele care au fost fabricate (create) fie pentru a fi utilizate direct de către utilizatorii spațiului aerian (precum sistemele de navigație la sol), fie pentru a asigura necesitățile operaționale ATS.

Notă: La cele sus-menționate se referă sistemele, echipamentul, aparatajul sau dispozitivele, mecanismele sau aparatele dirijate sau controlate de către organizația care le exploatează și le întreține în scopul navigației aeriene indiferent de faptul că sunt utilizate pentru executarea sarcinilor ATS și sunt accesibile pe piață, sau au fost proiectate în mod special în conformitate cu necesitățile ATS.

RAC–ANSPC 0002 Abrevieri

- (1) **A.S.A.C.** – Administrația de Stat a Aviației Civile;
- (2) **O.A.C.I.** - Organizația Aviației Civile Internaționale;
- (3) **SNA** - Servicii de navigație aeriană;
- (4) **ATS** – Servicii de trafic aerian;
- (5) **ATM** – Managementul traficului aerian;
- (6) **ANSPC** – Certificarea furnizorului de servicii de navigație aeriană;
- (7) **AIS** - Serviciul de informare aeronautică;
- (8) **ESARR** – EUROCONTROL Safety Regulatory Requirements;
- (9) **RAC – RA** – Reglementări aeronautice civile – Regulile zborurilor;
- (10) **RAC – ATS** – Reglementări aeronautice civile – Servicii de trafic aerian;
- (11) **SMS** – Sistemul de management al siguranței zborurilor;

CAPITOLUL 2. PREVEDERI GENERALE

RAC-ANSPC 0005 Prevederi generale

- (1) Certificarea Furnizorului de SNA al traficului aerian general constituie un instrument al controlului de stat, în partea ce ține de asigurarea siguranței zborurilor.
- (2) Serviciile prestate de către Furnizorul de SNA trebuie să corespundă cerințelor de certificare pentru întreaga perioadă de valabilitate a certificatului. Prevederea respectivă este valabilă pentru toate tipurile de servicii furnizate.
- (3) În scopul asigurării respectării eficiente a cerințelor de certificare, A.S.A.C. asigură o supraveghere continuă a serviciilor furnizate în conformitate cu (condițiile indicate în certificat) cerințele și reglementările stabilite.
- (4) Înainte de acordarea certificatului, precum și pe parcursul procesului de activitate în baza certificatului acordat, A.S.A.C., în fiecare an, evaluează nivelul de conformare a serviciilor furnizate de către Furnizorul de SNA cu reglementările și cerințele stabilite, în conformitate cu tipurile de SNA indicate în certificat. În acest scop, A.S.A.C. stabilește un plan anual de inspecții care cuprinde toate tipurile de servicii furnizate. Ca urmare a rezultatelor inspecțiilor se publică un raport anual.
- (5) Descrierea detaliată a tipurilor de SNA este expusă în Anexa 4 la prezenta reglementare.

CAPITOLUL 3 CERINȚE GENERALE DE CERTIFICARE PENTRU FURNIZAREA SNA

RAC-ANSPC 0010 Capacitatea și competența tehnică și operațională

Furnizorul de SNA trebuie să aibă posibilitatea (să fie capabil sau să aibă posibilitatea) să furnizeze SNA sigure, eficiente și continue. Serviciile vor fi furnizate la un nivel acceptabil și vor satisface necesitățile de bază ce țin de utilizarea spațiului aerian. În acest sens, furnizorul de SNA trebuie să asigure un nivel tehnic, operațional și de calificare adecvat.

RAC-ANSPC 0015 Cerințe față de structura organizatorică

- (1) Furnizorul de SNA trebuie să creeze o structură organizatorică care să asigure furnizarea SNA sigure, eficiente și continue.
- (2) Structura organizatorică trebuie să definească următoarele aspecte:
  - (a) Drepturile, obligațiile și responsabilitatea persoanelor desemnate, în mod particular a conducătorilor responsabili de siguranța aeriană, calitatea, securitatea și managementul resurselor umane;
  - (b) Nivelul de subordonare clar stabilit pentru subdiviziunile organizației.

RAC-ANSPC 0020 Cerințe față de managementul organizației

- (1) Furnizorul de SNA elaborează un plan de afaceri pentru o perioadă de cel puțin cinci ani. Planul de afaceri trebuie să cuprindă:
  - (a) stabilirea unor scopuri și sarcini generale ale furnizorului de SNA, precum și strategia pentru atingerea acestora, în conformitate cu sarcinile de dezvoltare pe termen lung a sistemului SNA;
  - (b) informația care să prezinte o descriere completă a activității ce ține de calitatea și nivelul serviciilor, asigurarea siguranței și eficienței economice.

(2) Furnizorul de SNA elaborează un plan anual pentru anul următor în care detaliază și rectifică planul de afaceri. Planul anual trebuie să reflecte nivelul și calitatea serviciilor sub aspectul capacității de trafic, nivelului siguranței zborurilor, numărului de întâzieri și nivelului de asigurare financiară, și anume:

(a) informația privind implementarea unei noi infrastructuri sau altor îmbunătățiri și analiza influenței acestor îmbunătățiri asupra nivelului calității serviciilor;

(b) indicatorii, cu ajutorul cărora poate fi stabilit nivelul și calitatea serviciilor;

(c) planul financiar pe termen scurt, precum și orice modificări referitoare la planul de afacere.

RAC-ANSPC 0025 Cerințe față de Sistemul de management al siguranței zborurilor

Furnizorul de SNA trebuie să implementeze Sistemul de management al siguranței zborurilor pentru toate tipurile de servicii furnizate. Cu toate acestea, este necesar de a lua în considerație influența altor organizații (subcontractorilor, furnizorilor de servicii de comunicare, etc.) asupra siguranței zborurilor în timpul furnizării SNA.

RAC-ANSPC 0030 Cerințe față de sistemul de calitate

Furnizorul de SNA, în cel târziu doi ani de la punerea în aplicare a prezentei Reglementări, trebuie să aibă în operare un sistem de calitate care va cuprinde toate tipurile de SNA furnizate în cadrul căruia:

(a) este stabilită politica în domeniul calității care va corespunde, cât de mult posibil, cerințelor diferitor utilizatori;

(b) este stabilit programul de calitate care să cuprindă procedurile de verificare a conformității activității de furnizare a SNA cu cerințele, standardele și procedurile aplicabile;

(c) există un manual și se elaborează documente de monitorizare care reflectă activitatea sistemului de calitate;

(d) sunt desemnați conducători pentru a evalua conformitatea și corectitudinea aplicării procedurilor care au drept scop furnizarea serviciilor sigure și eficiente;

(e) se monitorizează activitatea sistemului calității și în caz de necesitate se adoptă acțiuni corespunzătoare.

RAC-ANSPC 0035 Cerințe față de manuale

(1) Furnizorul de SNA trebuie să dispună de manuale referitoare la tipurile de servicii furnizate și să mențină actualitatea acestora.

(2) Manualele sunt destinate utilizării de către personalul operațional în activitatea lor. În acest scop:

(a) Manualele trebuie să cuprindă instrucțiuni și informație necesară pentru activitatea personalului operațional;

(b) Anumite părți din manuale trebuie să fie accesibile personalului respectiv;

(c) Informația privind intrarea în vigoare a completărilor și modificărilor la manuale, aplicabile în activitatea nemijlocită a personalului, va fi adusă la cunoștința personalului în timp util.

RAC-ANSPC 0040 Cerințe față de asigurarea securității aeronautice

- (1) Furnizorul de SNA trebuie să stabilească un sistem de securitate aeronautică care să asigure:
  - (a) securitatea mijloacelor și personalului care furnizează SNA, astfel încât să prevină o intervenție ilicită;
  - (b) securitatea recepționării și utilizării datelor, accesul acestora doar persoanelor care sunt autorizate în mod corespunzător în acest sens;
- (2) Sistemul de securitate aeronautică trebuie să stabilească:
  - (a) Procedurile referitoare la evaluarea riscului de securitate și măsurile de diminuare a acestuia, procedurile de supraveghere asupra securității aeronautice și măsurile de îmbunătățire a acesteia, procedurile de evaluare a nivelului securității aeronautice și diseminării experienței obținute;
  - (b) Mijloacele care identifică perturbările în sistemul de securitate și informarea personalului despre aceasta;
  - (c) Mijloacele care cuprind influența perturbărilor în sistemul de securitate, precum și mijloacele care stabilesc măsurilor de corectare și procedurile de evitare a unor astfel de perturbări.
- (3) Furnizorul de SNA trebuie să verifice încrederea în personalului său, unde este cazul, și să asigure coordonarea cu organele civile și militare a chestiunilor ce țin de asigurarea securității mijloacelor, personalului și datelor.

RAC-ANSPC 0045 Cerințe față de managementul resurselor umane

Personalul Furnizorului de SNA trebuie să aibă o pregătire corespunzătoare în scopul asigurării furnizării SNA sigure, eficiente și continue. În acest scop, furnizorul de SNA va stabili o politică de recrutare a personalului și pregătire a acestuia.

RAC-ANSPC 0050 Cerințe privind capacitatea financiară

Furnizorul de SNA trebuie să fie capabil să-și exercite obligațiunile sale financiare, precum acoperirea costurilor de operare fixe și variabile sau costurile în investițiile de capital. În acest scop va fi utilizat un sistem corespunzător de evidență contabilă. Furnizorul de SNA trebuie să dovedească A.S.A.C. capacitatea de finanțare corespunzătoare a activității sale, utilizând planul anual și raportul financiar anual.

- (2) Furnizorul de SNA trebuie să fie verificat în mod regulat de către un audit financiar independent.

RAC-ANSPC 0055 Obligații și volumul asigurării

- (1) Furnizorul de SNA va deține un acord care să acopere răspunderea sa care reiese din legislația aplicabilă.
- (2) Metoda utilizată pentru asigurarea acoperirii răspunderii trebuie să fie aplicată pentru stabilirea unor pierderi și pagube potențiale, luând în considerație statutul legal al furnizorului de SNA, precum și cuantumul poliței de asigurare comerciale.

RAC-ANSPC 0060 Calitatea serviciilor

- (1) Furnizorul de SNA trebuie să furnizeze serviciile sale într-un mod deschis și transparent. În acest scop, furnizorul va face public condițiile referitoare la serviciile furnizate și va stabili

consultații regulate individuale sau comune cu utilizatorii, care se desfășoară cel puțin o dată pe an. Nu se admite discriminarea utilizatorilor la furnizarea serviciilor, indiferent de naționalitate sau clasă.

- (2) În cel mult un an de la acordarea certificatului, Furnizorul de SNA va institui un plan de acțiuni pentru situații neprevăzute, în cazul degradării semnificative sau stopării furnizării tuturor tipurilor de servicii.

RAC-ANSPC 0065 Cerințe față de prezentarea rapoartelor

- (1) Furnizorul de SNA trebuie să prezinte către A.S.A.C. raportul anual al activității sale. Raportul respectiv va reflecta rezultatele financiare, indicatorii activității de bază și de dezvoltare în partea ce ține de asigurarea siguranței.
- (2) Raportul anual va reflecta cel puțin următoarele aspecte:
- (a) evaluarea nivelului de calitate și siguranță a serviciilor furnizate;
  - (b) compararea indicatorilor activității cu indicatorii stabiliți în planul de afaceri, compararea indicatorilor reali cu indicatorii planului anual;
  - (c) dezvoltarea infrastructurii și activității de bază;
  - (d) rezultatele activității financiare;
  - (e) informația privind procesul consultativ cu utilizatorii în partea ce ține de serviciile furnizate;
  - (f) informația privind politica în domeniul managementului resurselor umane.

CAPITOLUL 4 CERINȚE PENTRU FURNIZAREA SERVICIILOR DE TRAFIC AERIAN

RAC-ANSPC 0070 Deținerea proprietății

Furnizorul de servicii de trafic aerian trebuie să prezinte către A.S.A.C., într-o formă clară, informația privind statutul juridic al întreprinderii, dreptul de proprietate, descrierea oricăror altor aspecte organizatorice care au un impact semnificativ asupra gestionării și controlului proprietății.

RAC-ANSPC 0075 Sistemul de asigurare a siguranței zborurilor

- (1) Furnizorul de servicii de trafic aerian trebuie să dispună de un sistem integrat de asigurare a siguranței zborurilor, care:
- (a) asigură o abordare formalizată, clară și proactivă a managementului sistematic al sistemului de asigurare a siguranței zborurilor, care să facă față cerințelor și să se conformeze responsabilității la furnizarea serviciilor;
  - (b) funcționează cu referire la toate tipurile de servicii furnizate și chestiunile organizatorice aferente, legate de furnizarea serviciilor respective și care este sub controlul furnizorului de SNA;
  - (c) asigură stabilirea responsabilității individuale a fiecărei persoane nemijlocit antrenate în serviciile de trafic aerian, precum și stabilirii responsabilității conducătorilor în partea ce ține de indicatorii siguranței zborurilor pentru subdiviziunile pe care le conduc; stabilirea responsabilității comune asupra asigurării siguranței zborurilor pentru conducătorii de nivel superior;

- (d) stabilește drept prioritate de bază asigurarea unui nivel satisfăcător de siguranță a zborurilor;
  - (e) la furnizarea serviciilor de trafic aerian, se asigură că principiile de bază ale asigurării siguranței zborurilor sunt direcționate spre diminuarea, la maximum, a contribuției ATS la apariția riscului unui accident de aviație.
- (2) În cadrul sistemului de management al siguranței Furnizorul de servicii de trafic aerian trebuie:
- (a) să se alinieze cerințelor, conform cărora personalul antrenat în furnizarea serviciilor este competent și pregătit în mod adecvat. Personalul va fi licențiat în mod corespunzător și va satisface cerințele medicale stabilite;
  - (b) să stabilească funcția și responsabilitatea pentru dezvoltarea și menținerea sistemului de asigurare a siguranței zborurilor, în cadrul structurii sale organizatorice;
  - (c) să se asigure ca persoana responsabilă de dezvoltarea și menținerea sistemului de management al siguranței să fie independentă din punct de vedere administrativ și să se subordoneze nemijlocit conducătorului de cel mai înalt nivel decizional. În cazul organizațiilor mici, se admite suprapunerea responsabilităților care satisface cerințele respective de independență administrativă în partea ce ține de managementul siguranței;
  - (d) să asigure o participare activă a conducătorului de cel mai înalt nivel în cadrul procesului de asigurare a siguranței și să stabilească în acest sens responsabilitatea acestuia;
  - (e) să asigure, acolo unde este practic posibil, stabilirea unui nivel cantitativ de siguranță a zborurilor și menținerea lui pentru toate sistemele funcționale;
  - (f) să asigure o documentare sistematică de lucru a sistemului de management al siguranței de o manieră care realizează o legătură clară și directă cu politica privind asigurarea siguranței zborurilor;
  - (g) să asigure, în cadrul sistemului de asigurare a siguranței zborurilor, desfășurarea evaluării adecvate a furnizorilor de servicii externe, luând în considerație importanța acestora și posibilitatea influențării asupra serviciilor de trafic aerian;
  - (h) să asigure că procesului de evaluare a riscului și diminuare a influenței acestuia i se acordă o considerație adecvată de conducătorii de nivelul corespunzător și cuprinde toate aspectele serviciilor de trafic aerian. În cazul modificării părții funcționale ale sistemului serviciilor de trafic aerian, se aplică prevederile menționate la RAC-ANSPC 0080 (2);
  - (i) să asigure că toate evenimentele referitoare la defecțiunile de ordin tehnic și operațional care au o legătură directă cu serviciile de trafic aerian, sunt investigate și, dacă este necesar, se întreprind măsuri corective de înlăturare a acestora. Respectarea cerinței în cauză este luată în considerație de către A.S.A.C. drept executarea cerințelor actelor normative naționale referitoare la prezentarea rapoartelor despre evenimentele legate de serviciile de trafic aerian.
- (3) În cadrul operării sistemului de asigurare a siguranței zborurilor, Furnizorul de servicii de trafic aerian trebuie:
- (a) să asigure verificarea, în mod regulat, a sistemului de asigurare a siguranței zborurilor, iar dacă este cazul, să propună recomandări pentru îmbunătățirea acestuia, pentru a se da asigurării conducătorilor în ceea ce privește funcționalitatea sistemului de management a siguranței în subdiviziunile de care sunt responsabili, precum și pentru a fi confirmată corespunderea acestuia anumitor părți ale sistemului de management al siguranței;

- (b) să asigure aplicarea metodelor de identificare a modificărilor operaționale și funcționale în sistemul de management al traficului aerian sau elementelor acestuia, care pot sugera că apropierea de punctul la care sistemul și elementele nu vor mai corespunde cerințelor și standardelor stabilite. Aceste metode vor permite, la fel, să se determine faptul că măsurile corective au fost întreprinse;
  - (c) să asigure ținerea documentației de management a sistemului de siguranță, utilizarea acestei documentații drept bază pentru furnizarea serviciilor și activității referitoare la acesta, precum și pentru prezentarea informației către A.S.A.C.
- (4) În cadrul operării sistemului de management al siguranței zborurilor, Furnizorul de servicii de trafic aerian trebuie:
- (a) să asigure informarea personalului respectiv despre posibilitatea pericolului legat de activitatea acestuia;
  - (b) să se asigure de faptul că constatările și concluziile referitoare la investigarea evenimentelor și alte chestiuni legate de siguranța zborurilor, sunt aduse la cunoștința conducătorilor și personalului operațional;
  - (c) să se asigure că întreg personalul este antrenat în procesul de elaborare a propunerilor de identificare a pericolelor, precum și, unde este cazul, în procesul de elaborare a propunerilor referitoare la chestiunile de modificare și îmbunătățire a sistemului de siguranță a zborurilor.

RAC-ANSPC 0080 Cerințe privind evaluarea riscului și întreprinderii acțiunilor pentru diminuarea influenței acestuia în cazul introducerii modificărilor în sistemul serviciilor de trafic aerian

- (1) În conformitate cu sistemul de management al siguranței, Furnizorul de servicii de trafic aerian trebuie să se asigure că la introducerea modificărilor în părțile funcționale ale sistemului de servicii de trafic aerian, precum și în tipurile de servicii conexe care sunt sub controlul acestuia, s-a desfășurat o analiză sistematică în partea ce ține de identificarea pericolului, precum și evaluare a riscului introducerii unor astfel de modificări. În cazul identificării riscului, se vor întreprinde acțiuni de diminuare a acestuia. Astfel de măsuri sunt întreprinse cu referire la următoarele componente:
- (a) componente ale sistemului funcțional de servicii de trafic aerian, pe parcursul întregului său ciclu de viață, începând cu proiectarea, implementarea, exploatarea, întreținerea și terminând cu casarea acestuia;
  - (b) componente staționare și mobile ale sistemului funcțional de servicii de trafic aerian;
  - (c) echipament, proceduri resurse umane aferente sistemului funcțional de servicii de trafic aerian și interacțiunea între acestea;
- (2) Procesul de identificare a pericolului, evaluare a riscului și măsurile de diminuare a influenței acestuia vor cuprinde următoarele aspecte:
- (a) stabilirea scopurilor, limitelor și interacțiunea componentelor corespunzătoare ale sistemului. Determinarea funcțiilor componentului analizat, precum și a mediului operațional în care este planificat introducerea modificării;
  - (b) stabilirea aspectelor de siguranță, inclusiv următoarele chestiuni:
    1. identificarea pericolelor potențiale critice și refuzurilor, nemijlocit referitoare la serviciile de trafic aerian;

2. evaluarea siguranței referitoare la gravitatea și frecvența (repetabilitatea) unor posibile evenimente legate de siguranța zborurilor, utilizând scheme de clasificare a evenimentelor;
3. determinarea nivelului de acceptabilitate a riscului în raport cu probabilitatea maximală posibilă de apariție a pericolului.

(c) strategia acțiunilor pentru diminuarea riscului care:

1. să stabilească măsurile de protecție contra pericolelor asociate cu riscul de aplicare a modificărilor;
2. să includă, dacă este cazul, chestiunile referitoare la asigurarea siguranței și care să cuprindă sectoarele potențial periculoase ale sistemului serviciilor de trafic aerian;
3. propune măsuri pentru asigurarea aplicabilității și eficienței cerințelor de siguranță.

(d) măsurile de verificare a faptului că toate măsurile și cerințele de siguranță stabilite sunt executate, și anume:

1. până la implementarea modificărilor;
2. în perioada de tranziție, dar înainte de aplicarea de facto;
3. în procesul de aplicare de facto;
4. în procesul de aplicare, inclusiv până la stoparea aplicării modificărilor.

(3) Rezultatele referitoare la argumentele și dovezile referitoare la desfășurarea procesului de evaluare a riscului și măsurilor de diminuare a acestuia, inclusiv identificarea pericolelor, trebuie să fie documentate astfel încât să se asigure că:

1. după introducerea modificărilor, o parte din sistem, precum și întreg sistemul ATS este și rămâne la un nivel acceptabil, corespunde și va corespunde în continuare cerințelor de siguranță a zborurilor;
2. toate cerințele de siguranță a zborurilor referitoare la modificările operaționale și funcționale planificate sunt respectate.

(4) Identificarea factorilor ce prezintă pericol trebuie să se desfășoare regulat. În scopul diminuării influenței factorilor ce prezintă pericol și în scopul evaluării gravității acestora trebuie să se asigure o abordare sistematică care include diferite elemente ale sistemului, precum echipajele de zbor, controlorii de trafic aerian, caracteristicile fizice ale aeronavelor, caracteristicile echipamentului ATS la sol, precum și posibilitatea furnizării serviciilor de trafic aerian sigure.

RAC-ANSPC 0085 Cerințe de siguranță, aplicabile personalului tehnic și ingineresc activitatea căruia se răstrânge nemijlocit asupra chestiunilor ce țin de siguranța zborurilor

(1) Furnizorul de servicii de trafic aerian trebuie să se asigure ca personalul tehnic și ingineresc, inclusiv personalul organizațiilor subcontractate care exploatează și întreține echipamentul aprobat pentru managementul traficului aerian, să aibă și să mențină un nivel corespunzător de cunoștințe.

(2) În scopurile menționate la RAC-ANSPC 0085 (1) Furnizorul de servicii de trafic aerian trebuie:

- (a) să aibă o politică și un plan ce ține de pregătirea personalului;
  - (b) să aibă o politică și schemă de calificare a personalului tehnic și ingineresc, inclusiv pentru personalul organizațiilor subcontractate;
  - (c) să țină documentația care reflectă existența unor cunoștințe și competențe adecvate ale personalului tehnic și ingineresc, inclusiv pentru personalul organizațiilor subcontractate, precum și să aibă un sistem de repartizare a personalului în scopul menținerii continuității serviciului furnizat;
  - (d) să țină înregistrări care reflectă informația despre personalul necalificat;
  - (e) să stabilească proceduri pentru situațiile în care sunt puse la îndoială capacitățile fizice sau psihice ale personalului.
- (3) Furnizorul de servicii de trafic aerian trebuie să țină documentația corespunzătoare care reflectă efectivul și statutul personalului antrenat nemijlocit în chestiunile ce țin de asigurarea siguranței zborurilor. Această documentație va cuprinde informația referitoare la:
- (a) desemnarea conducătorilor, funcția cărora se referă direct la asigurarea siguranței zborurilor;
  - (b) înscrierile privind calificările personalului tehnic și ingineresc și evaluarea conformării cerințelor stabilite de calificare;
  - (c) descrierea sarcinilor de funcție ale personalului tehnic și ingineresc, amplasarea și metoda de distribuire a personalului.

RAC-ANSPC 0090 Metode de lucru și procedurile operaționale

Furnizorul de servicii de trafic aerian trebuie să aplice metode de lucru și procedurile operaționale corespunzătoare, care să asigure executarea cerințelor Anexelor O.A.C.I. și a reglementărilor naționale în partea ce ține de acestea și în măsura în care este aplicabil, cu referire la un sector concret al spațiului aerian pentru care se furnizează serviciul.

CAPITOLUL 5 CERINȚE PENTRU FURNIZAREA SERVICIILOR METEOROLOGICE

RAC-ANSPC 0095 Capacitatea și competența tehnică și operațională

- (1) Furnizorul de servicii meteorologice trebuie să se asigure că informația meteorologică necesară pentru exercitarea unor anumitor funcții și într-o formă adecvată utilizatorilor, este pusă la dispoziția:
- (a) operatorilor aerieni și membrilor echipajelor de zbor ale acestora pentru planificarea înainte de zbor și planificarea în timpul executării zborului;
  - (b) furnizorilor de servicii de trafic aerian și furnizorilor de servicii de informare al zborurilor;
  - (c) serviciilor de căutare și salvare;
  - (d) operatorilor de aerodromuri (aeroporturi).
- (2) Furnizorul de servicii meteorologice trebuie să confirme nivelul de exactitate al informației diseminate în scopul executării zborurilor, inclusiv sursele acestei informații, precum și să asigure în timp util diseminarea informației și modificărilor acesteia.

RAC-ANSPC 0100 Metode de lucru și procedurile operaționale

Furnizorul de servicii meteorologice trebuie să aplice metode de lucru și procedurile operaționale corespunzătoare, care să asigure executarea cerințelor Anexelor O.A.C.I. și a reglementărilor naționale în partea ce ține de acestea și în măsura în care este aplicabil, cu referire la un sector concret al spațiului aerian pentru care se furnizează serviciul.

CAPITOLUL 6 CERINȚE PENTRU FURNIZAREA SERVICIULUI DE INFORMARE AERONAUTICĂ**RAC-ANSPC 0105 Capacitatea și competența tehnică și operațională**

- (1) Furnizorul de servicii de informare aeronautică trebuie să asigure cu informație și date următorii utilizatori:
  - (a) personalul operatorilor aerieni, inclusiv echipajele acestora, personalul pentru planificarea zborurilor; la fel se va furniza informație pentru sistemele de management ale zborului (FMS) și simulatoarele de zbor;
  - (b) furnizorii de servicii de trafic aerian responsabili de serviciile de informare al zborului, serviciile de aerodrom și de furnizare a informației înainte de zbor.
- (2) Furnizorul de servicii de informare aeronautică trebuie să asigure integritatea datelor și să confirme calitatea și sursa informației respective, înainte de diseminarea informației.

RAC-ANSPC 0110 Metode de lucru și procedurile operaționale

- (1) Furnizorul de servicii de informare aeronautică trebuie să aplice metode de lucru și procedurile operaționale corespunzătoare, care să asigure executarea cerințelor Anexelor O.A.C.I. și a reglementărilor naționale în partea ce ține de acestea și în măsura în care este aplicabil, cu referire la un sector concret al spațiului aerian pentru care se furnizează serviciul.

CAPITOLUL 7 CERINȚE PENTRU FURNIZAREA SERVICIILOR DE COMUNICAȚIE, NAVIGAȚIE ȘI SUPRAVEGHERE**RAC-ANSPC 0115 Capacitatea și competența tehnică și operațională**

- (1) Furnizorul de servicii de comunicație, navigație și supraveghere trebuie să asigure continuitatea, exactitatea și integritatea serviciului furnizat.
- (2) Furnizorul de servicii de comunicație, navigație și supraveghere trebuie să confirme faptul că nivelul de calitate al serviciului furnizat corespunde nivelului stabilit și să demonstreze faptul că se menține funcționalitatea și calibrarea echipamentului, când este cazul.

RAC-ANSPC 0120 Siguranța serviciului

Furnizorul de servicii de comunicație, navigație și supraveghere trebuie să se conformeze cerințelor de la RAC-ANSPC 0075, RAC-ANSPC 0080, RAC-ANSPC 0085.

RAC-ANSPC 0125 Metode de lucru și procedurile operaționale

Furnizorul de servicii de comunicație, navigație și supraveghere trebuie să aplice metode de lucru și procedurile operaționale corespunzătoare, care să asigure executarea cerințelor Anexelor O.A.C.I. și a reglementărilor naționale în partea ce ține de acestea și în măsura în care este aplicabil, cu referire la un sector concret al spațiului aerian pentru care se furnizează serviciul.

CAPITOLUL 8 PROCEDURA DE CERTIFICARE

RAC-ANSPC 0130 Cerere

Pentru acordarea sau introducerea modificărilor în Certificatul de SNA, solicitantul trebuie să prezinte către Administrație de Stat a Aviației Civile o cerere în conformitate cu formularul prezentat în Anexa 1 la prezenta Reglementare.

RAC-ANSPC 0135 Termenele de prezentare a documentației

- (1) Cererea pentru acordarea Certificatului de SNA și documentația de însoțire trebuie să fie prezentată către A.S.A.C. cu cel puțin 90 de zile înainte de data preconizată pentru începerea lucrului.
- (2) Cererea pentru introducerea modificărilor în Certificatul de SNA se prezintă către A.S.A.C. cu cel puțin 30 de zile înainte de data preconizată pentru aplicarea modificării.

RAC-ANSPC 0140 Eliberarea Certificatului

- (1) Pentru a obține Certificatul, Furnizorul de SNA trebuie să asigure furnizarea SNA în conformitate cu reglementările și standardele naționale și internaționale în vigoare.
- (2) Înainte de eliberarea Certificatului, A.S.A.C. va verifica conformarea Furnizorului de SNA cerințelor stabilite.
- (3) Furnizorul de SNA trebuie să se conformeze tuturor cerințelor stabilite nu mai târziu de momentul la care se eliberează Certificatul.

RAC-ANSPC 0145 Derogări

- (1) Furnizorul de SNA poate să se adreseze cu o cerere pentru acordarea derogărilor referitoare la unele categorii de SNA, în următoarele cazuri:
  - (a) furnizarea serviciilor de SNA aviației generale;
  - (b) furnizarea serviciilor pentru lucrul aerian;
  - (c) transport aerian comercial limitat la aeronave cu masa maximă la decolare sub 10 tone sau mai puțin de 20 de locuri pentru pasageri;
  - (d) furnizarea serviciilor pentru mai puțin de 10 000 zboruri comerciale pe an, indiferent de masa maximă la decolare sau numărul locurilor pentru pasageri. Totuși numărul de zboruri este calculat ca suma medie a decolărilor-aterizărilor efectuate sau planificate pe parcursul ultimilor trei ani.
- (2) În cazurile în care, din motive obiective Furnizorul de SNA nu poate să ofere dovezi că satisface criteriile sus-menționate, acesta poate prezenta criteriile sale analogice și argumentarea acestora.
- (3) În cazurile prevăzute la RAC-ANSPC 0145 (1), A.S.A.C. poate acorda derogări temporare de la cerințele stabilite, doar pentru următoarele aspecte specifice:
  - (a) competența și capacitatea tehnică și operațională, în conformitate cu RAC-ANSPC 0010;
  - (b) managementul resurselor umane, în conformitate cu RAC-ANSPC 0045.

- (4) Nu se acordă derogări cu referire la cerințele prevăzute în CAPITOLELE 5, 6 și 7 din prezenta Reglementare.
- (5) În scopul pregătirii pentru certificare, Furnizorul de SNA poate obține derogare de la cerințele prezentei reglementări pe un termen de cel mult un an. Totuși, în scopul asigurării siguranței zborurilor, pot fi stabilite restricții referitoare la serviciul furnizat.
- (6) În cazul acordării derogărilor, se vor respecta următoarele proceduri:
- (a) în Certificatul Furnizorului de SNA se indică cauzele și scopurile derogărilor, precum și numărul și data procesului-verbal la care s-a luat decizia de acordare a derogării;
  - (b) se limitează valabilitatea în timp a Certificatul Furnizorului de SNA;

RAC-ANSPC 0150 Termenul de valabilitate al Certificatului

Termenul de valabilitate al Certificatului Furnizorului de SNA constituie doi ani.

RAC-ANSPC 0155 Demonstrarea conformării cerințelor stabilite

- (1) La solicitarea A.S.A.C., Furnizorul de SNA prezintă toate materialele respective pentru a demonstra conformarea acestuia cerințelor aplicabile.
- (2) În cazul unor modificări preconizate la furnizarea SNA, care pot conduce la neconcordanța cerințelor stabilite, Furnizorul de SNA certificat va informa despre acest fapt A.S.A.C. conform termenelor menționate la RAC-ANSPC 0135 p. (2).
- (3) În cazul în care Furnizorul de SNA certificat nu se mai conformează cerințelor prevăzute în Certificat, A.S.A.C., timp de o lună, va adopta o decizie corespunzătoare, prin care solicită Furnizorului de SNA să întreprindă acțiuni corective corespunzătoare. Furnizorul de SNA va fi informat imediat asupra deciziei respective. Înainte de a notifica despre aprobarea acțiunilor corective întreprinse, A.S.A.C. verifică implementarea acestora.

RAC-ANSPC 0160 Facilitarea supravegherii conformării la inspectarea Furnizorului de SNA

- (1) Furnizorul de SNA va întreprinde toate măsurile în scopul facilitării procesului de inspectare și evaluare desfășurat de către A.S.A.C., atât în cazul inspecțiilor planificate, cât și în cazul celor neplanificate.
- (2) Inspectorul A.S.A.C. este în drept:
- (a) să studieze înregistrările, datele, procedurile corespunzătoare și alte materiale referitoare la furnizarea SNA;
  - (b) să obțină copii sau extrase din înregistrările, datele, documentele de procedură și alte materiale;
  - (c) să solicite explicații;
  - (d) să pătrundă în locațiile, pe terenurile sau în mijloacele de transport.
- (3) Inspectorul va acționa în conformitate cu reglementările și procedurile stabilite de către A.S.A.C.

RAC-ANSPC 0165 Monitorizarea respectării cerințelor Certificatului

- (1) În baza dovezilor pe care le deține, A.S.A.C va desfășura un monitoring anual în partea ce ține de conformarea Furnizorului de SNA tipurilor de servicii indicate în Certificat. În acest scop, se elaborează un grafic al inspecțiilor care prevede desfășurarea inspecțiilor la intervale corespunzătoare de timp și care cuprinde toate categoriile de servicii.
- (2) A.S.A.C. va coordona graficul de inspecții cu Furnizorul de SNA.

Directorului General al
Administrației de Stat a Aviației Civile

CERERE
PENTRU ACORDAREA CERTIFICATULUI
DE FURNIZARE A SERVICIILOR DE NAVIGAȚIE AERIANĂ

Cerere pentru: Acordarea certificatului
Introducerea modificărilor

1. Numele solicitantului

2. Adresa

3. Numărul de telefon, fax, e-mail

4. Tipuri de servicii pentru care se solicită Certificatul

ATS

CNS

AIS

MET

5. Numele și prenumele conducătorului întreprinderii - solicitant

6. Semnătura solicitantului

7. Data

8. Cerere pentru acordarea derogărilor (în conformitate cu RAC-ANSPC 0145)

- Solicitantul intenționează să furnizeze servicii de trafic aerian pentru o categorie sau mai multe categorii de zboruri indicate:
  - aviație generală
  - lucru aerian
  - transport aerian comercial limitat la aeronave cu masa maximă la decolare sub 10 tone sau mai puțin de 20 de locuri pentru pasageri
  - furnizarea serviciilor pentru mai puțin de 10 000 zboruri comerciale pe an, indiferent de masa maximă la decolare sau numărul locurilor pentru pasageri. Totuși, numărul de zboruri este calculat ca suma medie a decolărilor-aterizărilor efectuate sau planificate pe parcursul ultimilor trei ani.

**ADMINISTRAȚIA DE STAT
A AVIAȚIEI CIVILE A REPUBLICII MOLDOVA**
CIVIL AVIATION ADMINISTRATION OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

**CERTIFICAT DE AUTORIZARE
CERTIFICATE**

REFERINȚĂ: CAA RM. XXXX
REFERENCE:

În conformitate cu reglementările naționale în vigoare și în condițiile specificate mai jos Administrația de Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova, certifică următoarele:

Pursuant to the National Regulations for the time being in force and subject to the conditions specified below, the Civil Aviation Administration Republic of Moldova hereby certifies that:

.....
Deținătorul Certificatului (denumirea și adresa) / Certificate holder (Organisation Name & address)
.....

În calitate de organizație care furnizează servicii de navigație aeriană, corespunde reglementărilor aplicabile serviciilor menționate în anexă și ca urmare este capabilă să le furnizeze

As an air navigation service provider organisation compliant with the Requirements applicable to the services listed in the attached schedule, therefore, capable of providing them

Condiții generale

1. Prezentul certificat se va conforma procedurilor și celorlalte cerințe specificate în manualul de operațiuni al organizației.
2. Prezentul certificat este valabil atâta timp cât întreprinderea corespunde Reglementărilor aplicabile și condițiilor speciale stabilite pentru serviciile incluse în Anexa la certificat.
3. Sub rezerva conformării continue la condițiile prezentului certificat, fapt ce poate fi verificat de către A.S.A.C. în orice moment, certificatul rămâne valabil pe o perioadă de 2 ani.

General Conditions

1. This certificate requires compliance with the procedures and other arrangements specified in the organization exposition.
2. This certificate is valid whilst the organization remains compliant with the applicable requirements; and the specific conditions identified for the services included in the certificate schedule.
3. Subject to the continuous compliance with the conditions of this certificate, which may be verified by the Civil Aviation Administration of the Republic of Moldova at any time, this certificate shall remain valid for a 2 year period.

Data emiterii: _____

Date of issue: _____

_____
Director general al Administrației de Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova

General director of Civil Aviation Administration of the Republic of Moldova

TIPURILE DE SERVICII FURNIZATE
CERTIFICATE SCHEDULE

Denumirea organizației _____
Organisation Name

Referința _____
Reference

Servicii <i>Services</i>	Tipul serviciului furnizat <i>Type of service to be provided</i>	Categoria serviciului furnizat <i>Part of the service to be provided</i>	Subcategoria serviciului furnizat <i>Sub-part of the service to be provided</i>	Condiții stabilite <i>Conditions identified</i>
ATS				
CNS				
AIS				
MET				

Data emiterii _____
Date of issue

Semnatura _____
Signed

Categoriile de servicii de navigație aeriană supuse certificării

Servicii	Tipul serviciului	Categoria serviciului	Subcategoria serviciului
Servicii de trafic aerian (ATS)	Management trafic aerian (ATC)	Serviciu de control regional	-
		Serviciul de control de apropiere	-
		Serviciu de control de aerodrom	-
	Serviciul informare de al zborurilor (FIS)	Transmiterea datelor OFIS	-
		Serviciu de informare automată prin voce în zona terminală (ATIS voce)	-
		Serviciu de informare automată prin linii de comunicații în zona terminală (D - ATIS)	-
		Emisiuni radio VOLMET	-
	Serviciul de alertă	-	-
	Serviciul de informare la aerodromuri (când lipsește ATM)	-	-
	Comunicație, navigație, supraveghere (CNS)	Comunicație	Serviciul de telecomunicație aeronautică mobil (aer-sol)
Pentru Serviciu de control regional			
Pentru Serviciul de control de apropiere			
Pentru Serviciu de control de aerodrom			
Serviciul de telecomunicație aeronautică fix (sol-sol)			-
Serviciul de telecomunicație aeronautică prin satelit			-
Navigație		Furnizarea semnalelor NDB (radiofar nedirecționat) în spațiul aerian	-
		Furnizarea semnalelor VOR în spațiul aerian	-
		Furnizarea semnalelor DME în spațiul aerian	-
		Furnizarea semnalelor ILS în spațiul aerian	Categoria I
			Categoria II
			Categoria III
			Categoria III A
Categoria III B			
Categoria III C			
Supraveghere		Furnizarea datelor radar primar de supraveghere	-
	Furnizarea datelor radar secundar de supraveghere	Mode A / C Mode S	

Serviciul de informare aeronautică (AIS)	Furnizarea informației aeronautice	Furnizarea informației aeronautice în conformitate cu Anexa 15, O.A.C.I.	-
Servicii meteorologice (MET)	Furnizarea serviciilor meteorologice	Furnizarea serviciilor meteorologice în conformitate cu RAC - MET	-